

TAKİYETTİN MENGÜŞOĞLU

Türkiye'de Felsefi Antropoloji'nin Öncüsü ve İnsan Felsefesinin Kurucusu

İnsana Dair Temel Görüş

"İnsan, kendi kendisini belirleyen, değerlerini bizzat gerçekleştiren bir varlıktır. İnsanı anlamak, onun tüm varlık yapısını bir bütün olarak kavramaktır."

— İnsan Felsefesi adlı eserinden —

Malatya'dan Berlin'e Bir Yolculuk

1905 yılında Malatya'da doğan Mengüşoğlu, felsefe eğitimini Almanya'da tamamladı. Nicolai Hartmann'ın öğrencisi oldu ve fenomenolojik yöntemi Türkiye'ye taşıdı.

- **Ekol:** Yeni Ontoloji ve Felsefi Antropoloji.
- **Akademik Miras:** İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde uzun yıllar kürsü başkanlığı yaptı.

Felsefi Antropoloji Nedir?

İnsanı sadece biyolojik veya sadece ruhsal bir varlık olarak değil, **"bütünsel bir varlık"** olarak ele alır.

- **Somut İnsan:** Teorik tanımlardan ziyade, yaşayan ve eylemde bulunan insanı inceler.
- **Varlık Yapısı:** İnsan; bilen, yapıp-eden, değer duyan bir varlıktır.

Değerler ve Etik

Mengüşoğlu'na göre etik, insanın dünyadaki duruşudur. Değerler, insanın eylemlerine anlam katar.

- **Değer Duygusu:** İnsan, değerleri sadece düşünmez, onları hisseder.
- **Özgürlük:** Kişi, değerleri seçerek kendi özgürlüğünü inşa eder.

Filozoftan Seçmeler

- *"Felsefe, hayatın içinde bir uyanıştır."*
- *"İnsan, kendisinden sorumlu tek varlıktır."*
- *"Bilgi, insanın dünyayı kurma biçimidir."*
- *"Etik, insanın ontolojik bir özelliğidir."*

Başlıca Eserleri

- **İnsan Felsefesi:** Başyapıtı.
- **Felsefeye Giriş:** Kuşakları eğiten rehber.
- **Etik:** Değerler üzerine derin inceleme.
- **Kant ve Scheler:** Batı felsefesi eleştirileri.

Biliyor muydunuz?

Takiyettin Mengüşoğlu, dünyaca ünlü filozof Nicolai Hartmann'ın en güvendiği asistanlarından biriydi ve onun düşüncelerini özgün bir şekilde sentezledi.

"İnsan, dünyada yalnız başına değildir; değerleriyle dünya ile bütünleşir."

— Felsefemizin Çınarı Takiyettin Mengüşoğlu —